

Opinia prawna

dot. terminu do złożenia zgłoszenia o nabyciu własności rzeczy lub praw majątkowych SD-Z2 po zmarłym . . .

Po zapoznaniu się z treścią przedstawionego zapytania prawnego, opisanym w nim stanem faktycznym oraz załączonymi dokumentami – kserokopiami postanowienia Sądu z dnia . . . , postanowienia Sądu z dnia 02 . . . r i pisma z dnia . . . 2011r, w sprawie terminu do złożenia zgłoszenia o nabyciu własności rzeczy lub praw majątkowych SD-Z2 po zmarłym w dniu 1 . . . 2007r . . . , wyjaśniam co następuje:

Z ustalonego w sprawie stanu faktycznego wynika, że pan J . . . w dniu . . . złożył w tut. organie podatkowym pismo z wnioskiem o zwolnienie z podatku od spadku po zmarłym . . . , na podstawie prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia . . . 1r sygn.akt: . . .

W sprawie stwierdzenia praw do spadku po spadkodawcy J . . . Sąd Rejonowy w . . . orzekł postanowieniem z dnia . . . r sygn.akt: . . . (data prawomocności 2 . . .). W postanowieniu tym Sąd wskazał, jako powołanego do spadku między innymi J . . . (spadek nabyty na podstawie ustawy z dobrodziejstwem inwentarza w 2/6 części). Następnie postanowieniem Sądu Rejonowego w . . . z dnia 2 . . .)1r sygn.akt: . . . , po rozpoznaniu sprawy o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku z dnia . . . 'r w sprawie Sądu Rejonowego sygn.sakt: 1 . . . , zmieniono wskazane postanowienie w ten sposób, że stwierdzono że spadek nabył także . . . . Zmiana postanowienia Sądu wynikała z uwzględnienia przy spadkobranium po zmarłym . . . jeszcze jednego spadkobiercy ustawowego, co wpłynęło również na wysokość udziałów w spadku pozostałych spadkobierców.

Z takiego stanu faktycznego, w oparciu o wydane w dniu . . . : postanowienie Sądu zmieniające wcześniej wydane postanowienie spadkowe, . . . wywodzi uprawnienie do skorzystania ze zwolnienia podatkowego.

Zgodnie z art.4a ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 1983r o podatku od spadków i darowizn (Dz.U. z 2009r Nr 93, poz.768), w związku z art.2 ustawy z dnia 10.10.2008r o zmianie ustawy o podatku od spadków i darowizn (Dz.U. Nr 203, poz.1267), zwalnia się od podatku nabycie własności rzeczy lub praw majątkowych przez małżonka, zstępnych, wstępnych, pasierba, rodzeństwo, ojczyma i macochę, jeżeli zgłoszą nabycie własności rzeczy lub praw majątkowych właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego w terminie miesiąca od dnia powstania obowiązku podatkowego powstałego na podstawie art.6 ust.1 pkt 2-8 i ust.2, a w przypadku nabycia spadku w drodze dziedziczenia w terminie miesiąca od dnia uprawomocnienia się orzeczenia sądu stwierdzającego nabycie spadku, z zastrzeżeniem ust.2 i 4. W sytuacji, gdyby obowiązek podatkowy powstał po 31.12.2008r – termin ten wynosi 6 miesięcy.

W rozpatrywanej sprawie wątpliwość budzi okoliczność, że pierwotne postanowienie spadkowe zostało zmienione przez Sąd. Zatem czy termin do złożenia zeznania SD-Z2 przez spadkobiercę p . . . liczyć należy od daty uprawomocnienia się

pierwszego postanowienia, czy też od daty uprawomocnienia się postanowienia o zmianie postanowienia Sądu.

W przypadku postanowień wydawanych w postępowaniu nieprocesowym, a do takich należy postanowienie o stwierdzeniu praw do spadku, wzruszanie ostatecznych postanowień doznaje pewnej modyfikacji w porównaniu z orzeczeniami wydanymi w procesie. Stosownie do art.523 kpc prawomocne postanowienie orzekające co do istoty sprawy nie może być zmienione ani uchylone, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Takimi przepisami szczególnymi w sprawach dotyczących stwierdzenia nabycia spadku są art.678, 679 i 690 par.2 kpc. W niniejszej sprawie zmiany postanowienia spadkowego znalazł zastosowanie art.679 kpc.

Przepis art.679 par.3 kpc stanowi, że w razie przeprowadzenia dowodu, że spadek w całości lub w części nabyła inna osoba niż wskazana w prawomocnym postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku, sąd spadku zmieniając postanowienie stwierdzi nabycie spadku zgodnie z rzeczywistym stanem prawnym.

Należy zaznaczyć istotną różnicę pomiędzy uchyceniem postanowienia o stwierdzeniu praw do spadku a jego zmianą. W pierwszym przypadku w wyniku uchycenia nie ma już pierwotnego postanowienia o stwierdzeniu praw do spadku. Natomiast w drugim – zmianie ulega jedynie treść pierwotnego postanowienia spadkowego.

W konkluzji jeżeli stwierdzenie praw do spadku po zmarłym _____ wiązało się z ustaleniem innego kręgu spadkobierców ustawowych i ich udziałów w spadku, lecz _____ już w pierwszym postanowieniu spadkowym był powołany do spadku, to podatnikowi od daty uprawomocnienia się postanowienia z dnia _____ sygn.akt: _____ czyli od dnia _____ biegł termin do złożenia zeznania SD-Z2 na podstawie art.4a ust.1 pkt 1) ustawy o podatku od spadków i darowizn. Wydane w bieżącym roku postanowienie o zmianie prawomocnego postanowienia stwierdzającego prawa do spadku nie uprawnia podatnika pana _____ do ponownej możliwości skorzystania z dobrodziejstwa art.4a ust.1 pkt 1) ustawy o podatku od spadków i darowizn, jeżeli wcześniej z niej nie skorzystał zgodnie z przepisami prawa.

Częstochowa, dnia 2011-07-13

Katarzyna Krakowian
sędziowa
Nr Rm/PC/365/96